

К 79/Д 87

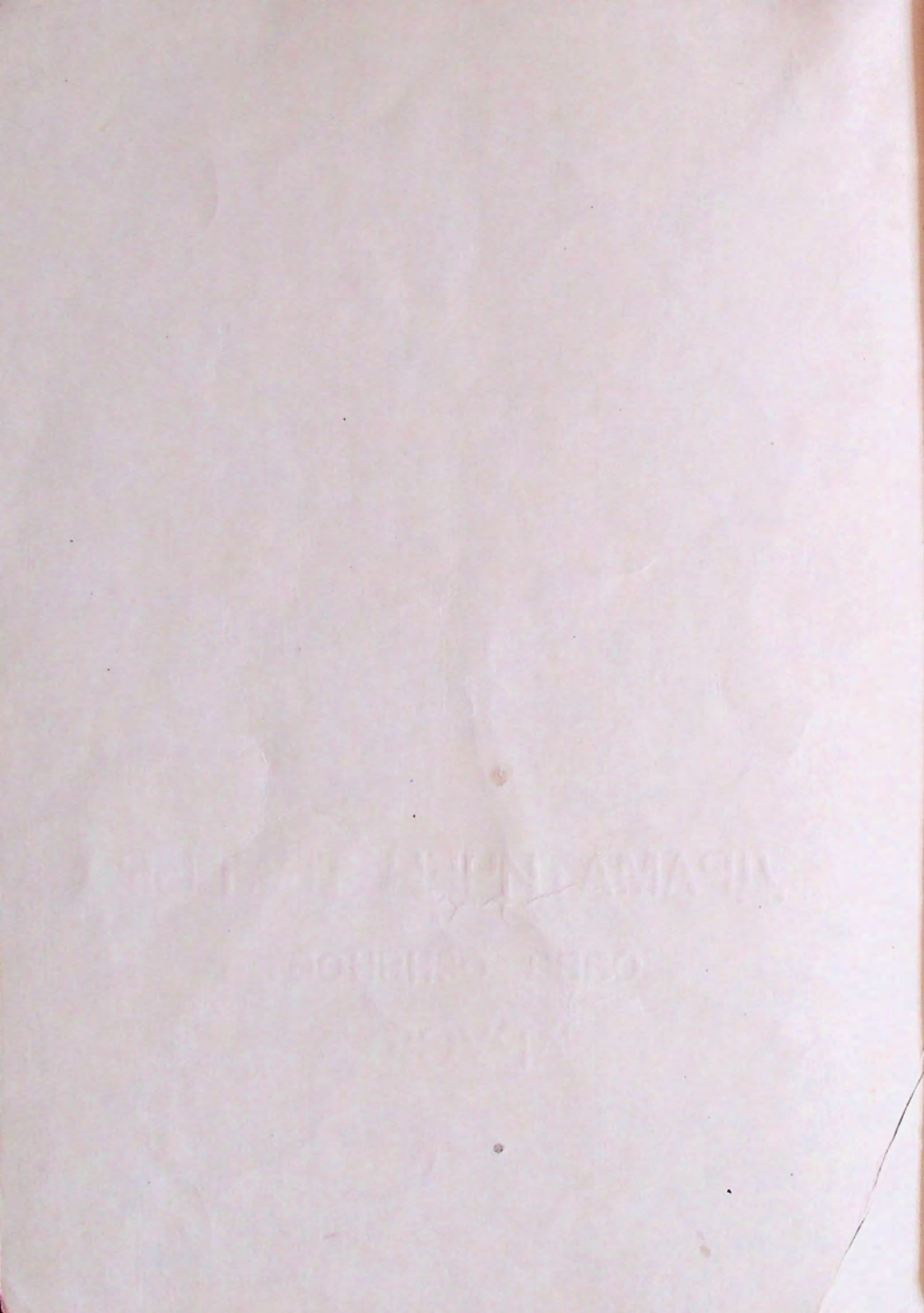

120000868688

ДРАМАТИЧЕН ТЕАТЪР

САВА ОГНЯНОВ

РУСЕ

ГЕОРГИ ДАНАИЛОВ

БОРДНАСМЕНА РЪТЪН

К Р А Я Т
О С Т А В А
З А
В А С

пиеся в две части

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

1200000868688

442806

79
3/284

постановка

ПЕТЪР АЛЕКСАНДРОВ

сценография

НЕЙКО НЕЙКОВ

ТЪРЖЕСТВЕНО ОТКРИВАНЕ НА НОВИЯ
ТЕАТРАЛЕН СЕЗОН.

1976—1977

премиера на 10 ноември
от 19 ч. в операта

действующие лица:

ПЕТЪР ХРИСТОВ засл. арт. ВАСИЛ ПОПИЛИЕВ
ГЕОРГИ РАДОМИРОВ

СЛЕДОВАТЕЛЯТ **ГЕОРГИ СТЕФАНОВ**

СТОЯН КИРИЛОВ

КАТЯ ХРИСТОВА

МАРИНА ПРАШАНОВА

СТЕФКА СТЕФАНОВА

ДИРЕКТОРЪТ ВИКТОР ДАНЧЕНКО

ЕЛЕНА АЛБЕНА КАЗАКОВА
МАРИАНА ДИМИТРОВА

ЖЕНАТА В ЧЕРНО

ДИАНА ДЕЯНОВА
ПЕТРАНА ХАЛАЧЕВА

МЛАДИЯТ ИНЖЕНЕР **ВЛАДИМИР БРАТАНОВ**
ЛЮБОМИР МИРЧЕВ

БАЩАТА

ПЕТЪР КОСТОВ
СИМЕОН ГАНЕВ

ГЕОРГИ ДАНАИЛОВ

ГЕОРГИ ДАНАИЛОВ е роден през 1936 г. в София. Завършил е Физико-Математическия факултет на Софийския университет. Работи като учител, началник на заводска лаборатория, преподавател във висшия Химико-технологически институт. За първи път печати разкази през 1960 г., а през 1965 г. в съавторство с Васил Райков написва научно-фантастичната книга „Заклучената планета“. През 1970 г. издава „Деца играят във“ — книга, отличена с награда от Съюза на българските писатели. През 1973 г. излиза втората му самостоятелна книга под заглавие „При никого“. По двете си книги написва сценарии за игрални филми, които получават награди на редица наши и международни кинофестивали. През 1974-75 г. написва пиесата „КРАЯТ ОСТАВА ЗА ВАС“ и сценарий за игралния филм „Хирургите“. Понастоящем работи като драматург в Драматичен театър „Сълза и смях“.

ШЕСТ ВЪПРОСА КЪМ АВТОРА

— С какво Ви привлече театърът като изкуство?

— Признавам, че театърът и по-точно драматургията е може би първата ми любов. Преди петнайсет години, работех в провинцията и там написах първата си пиеса. Тя беше и първият ми сериозен литературен опит. Вече не съм в състояние да преценя нито достойнствата ѝ, нито недостатъците ѝ, но тогава изпратих екземпляр за мнение на един от най-големите ни театрални критици. До ден-днешен не съм получил отговор от него. Тъй като аз извънредно много ценях неговото мнение, предположих, че пиесата ми го е отегчила до смърт и че той просто не намира думи да изрази възмущението си. Това ме накара да унищожа останалите екземпляри и да оставя театъра на мира. Тринадесет години по-късно, обърнете внимание на фаталния срок, след като минах през журналистиката, публицистиката, прозата за деца, киносценариите и диалозите за киното, активно подстрекаван от директора на театър „Сълза и смях“ заслужилият артист Стойчо Мазгалов, написах „Краят остава за вас“.

— Какво е тогава мястото на театъра всред другите Ви интереси?

— Мястото на първата несподелена любов.

— Как Ви се отрази внезапният успех на пиесата „Краят остава за вас“?

— Какво да Ви кажа, общо взето опасно, защото ме накара да напиша втора пиеса, а втори внезапен успех според теорията на вероятностите е почти изключен. Поради тази причина не бързам да довърша и втората си пиеса.

— Други творчески намерения?

— Иска ми се да подготвя за печат един сборник с новели. Някои от тях са вече написани, а други — само замислени.

— Кое Ви пристрасти към съвременната тема и съвременната проблематика?

— Струва ми се, че трябва да се пише за тези проблеми, които най-много ни вълнуват. А миналото и бъдещето ни вълнуват дотолкова, доколкото са свързани с настоящето. И при това изобилие от проблеми, с които е изпълнен днешният ден, за мене няма смисъл да ги търся другаде.

— Според Вас по какъв начин театърът като изкуство може да допринесе за извисяването на новата комунистическа нравственост у зрителите?

— Това е извънредно сложен въпрос, защото най-напред неговият отговор зависи от предпоставката дали сме убедени, че изобщо изкуството може да се отрази върху нравствеността и да прави хората по-добри. Понякога човек е уверен, че това е така, понякога се разочарова в тази си вяра. Нека си спомним за нацистките офицери, които с умиление свиреха Моцарт на реквизирани пиана, а после извеждаха хора на разстрел. . . Но въпреки тези кратки съмнения, аз смея да вярвам, че Моцарт е допринесъл повече за доброто на този свят. Театърът трябва да служи на новата нравственост, но може да ѝ служи само ако съдържа в себе си нейните качества, ако е честен, а не фалшив. Ако е справедлив, а не лицемерен. Ако не поучава, а изучава новия човек и разбира се, ако е нравствено изкуство, а не нравствен наръчник.

— Няколко думи към колектива на театъра и зрителите на спектакъла?

— Моля Ви да предадете моите сърдечни благодарности на колектива на Драматичен театър „Сава Огнянов“ за това, че се е спрял на моята пиеса. Аз наистина съм радостен, че „Краят остава за вас“ ще бъде поставена в град Русе — най-стария ни културен център.

СЕВЕЛИНА ГЬОРОВА ЗА ПИЕСАТА

сп. ТЕАТЪР, кн. 8 от 1976 г.

За нашата съвременна драматургия е крайно необходимо да се изостри волевото, активно начало у водещия герой. Със силата на своята лична и активна намеса той трябва да изведе събитията до логичния край на борбата.

В тази посока аз намирам за особено ценна пиесата на Георги Данаилов „Краят остава за вас“. В нея е показано логично, със строга и точна доказателственост, че и голямото творческо дело може да рухне, ако съзателят му не поеме изцяло отговорността за него и не го доведе до неговия завършек. Не подозрителна мнителност към околните, не маниакална самовлюбеност, а именно отговорност — пълна, безрезервна, бдителна, за да не се изкористи нито една значителна творческа идея, необходима на обществото. Инженер Христов проектирал мост, който е най-завършеното дело на неговия живот. Дават му един от най-добрите строители, за да го материализира, да превърне в реалност една хубава творческа мечта. И ето че случайната небрежност, дреболията разрушава това дело и го натоварва с най-голяма отговорност — виновен за смъртта на невинни хора, причинител на тежки материални щети. Сърцевината на драматическия конфликт е дали Христов ще поеме вината и ще се лиши от възможността да работи и да създава блага, или ще направи за себе си страшния извод, ще натовари съвестта си с най-тежкото бреме и ще продължи да работи. Този личен избор на героя в тясна връзка с обществената среда, с нейния морал, с нейните принципи, внася в творбата дълбока и изстрадана конфликтност, напрежение, граждански патос. По пътя на героя авторът съумява да изгради няколко наистина силни, драматични обстоятелства. Сред тях е съобщението на неговия колега, че мостът вече е реализиран в една друга страна и стои непокатливо като доказателство за безупречността на

проекта. Авторът не успява да експлоатира докрай тази ситуация — да отнемеш на твореца неговото творение, да го откъснеш от делото му и да го дадеш на света анонимно. Има ли съзидател, който може безропотно да приеме тази участ? Дали само суетата на славата кара съзидателят да изгражда, да работи, да създава? Но макар и не богата, реакцията на героя на Георги Данаилов е вярна — творецът е свързан неразривно със своето дело. То му принадлежи. Откъснат от него, той е ограбен и дълбоко съкрушен. Достойнство на творбата е интензивността на психологическото преживяване, активната оценка на събитията. Всъщност всички останали герои — повече или по-малко сполучливо обрисувани, са проекции в съзнанието на инженер Христов. Това създава убедителната предпоставка те да бъдат показани с онова участие и от онази страна, която е необходима за нравствените колизии на героя. Някои от тях като инженер Кирилов са много живи персонификации на обществени явления. За жалост други, като Следователя например, са наизидателно схематични. Те са просто обратната страна на спора. Те нямат живо човешко лице. Всеки епизод от тази навързана на остри драматически възли конструкция е конфликтен и нов по отношение развитието на вътрешната борба у Христов. Това е дълбок и до голяма степен безпощаден анализ на една човешка душа без признаци на сантиментално съчувствие и без прибързаната заявка на авторово пристрастие. Един обективен и строг анализ, който прилича на логическата схема в търсене на математическа задача. Вариантите са много, отговорът — един и същ. В този отговор авторът е вече богат и сложен като художествен изобразител на човешката душа.

БЪЛГАРСКАТА ДРАМА В РУСЕНСКИЯ ТЕАТЪР ПРЕЗ ПОСЛЕДНИТЕ ГОДИНИ

От 1970 г. до днес в репертоарните планове на нашия театър все повече се налага новата българска драматургия. Това са пиеси, които печелят в количествено съотношение с останалата драматургия. И това е лесно обяснимо: близостта на проблемите до насъщните интереси на съвременния зритель, нарастващото майсторство на нашите драматурзи, все по-разнообразният и все по-динамичен обхват на съвременни явления от нашата действителност — това са основните притегателни причини, които решават честия избор на нови български пиеси.

Един от главните отличителни белези в работата на русенския театър върху новата българска драматургия е твърде честата поява в афиша ни на неизвестни заглавия за първи път. Такива творби тръгват след първата си защита на русенска сцена и по сцените на другите театри в страната, пък и в чужбина. „Жажда“ на Величко Нешков, „Кактусът“ на Васил Попов, „Съд на честта“ на Рангел Игнатов, „Незавършен монолог“ на Тодор Генов, „Лиско срещу орела“ на Борис Априлов, „Майка на всички“ на Георги Караславов, „Седем песни за северния кей“ на Спас Левков, повечето от които донесоха на театъра ни редица национални и други празнични награди, са силно доказателство за това.

Твърде често театърът поставя вече играни или пренебрегвани след първата им непълноценна защита творби и допринася за възобновяване на интереса към тях. Поставя ги в ново, по-оригинално решение, често пъти може би и спорно, но непременно жизнено и правдиво. Нека посоча незапомнения успех на постановката „Калоян“ от Камен Зидаров, значителните идейно-художествени качества на „Ленин влезе в нашия дом“ на Георги Караславов, рекордния брой представления (над сто) на „Греховната любов на зографа Захарий“ от Павел Спасов и „Един неповторим ден“ на Георги Кръзов, а също така успеха на „Мечтател безумен“ на Драгова и Стефанов, „Свободно място във влака“ на Стефан Стайчев, „Боян магьосникът“ на Камен Зидаров и особено „Януари“ на Йордан Радичков, която се иг-

рас вече трети сезон, при най-високите оценки на публиката, критиката и самия автор.

Ръководството на театъра все повече затвърдява своите връзки с българските писатели-драматурзи. Без да посочваме перспективните заглавия, тук ще се спрем на онези пиеси, които са вече готови като резултат на съвместната ни работа с авторите и предстои тяхното поставяне. На първо място ще спомена новата пиеса на писателя Рангел Игнатов „Законодателят“, която оглежда в голямото историческо дело на хан Крум съществени въпроси като справедливостта, съвестта и личния пример на отделния гражданин. Предстои и постановката на новата пиеса на писателя Добри Жотев, също написана специално за нашия театър — сатиричната гротеска „Събличането на Юпитер“. И двете пиеси ще бъдат поставени от режисьора Слави Шкаров. Във връзка с договора на театъра с ВИММЕСС за по-трайното привличане на студентската младеж към изкуството на театъра, се предвижда поставянето на „Почти триъгълник“, дебютна пиеса на Върбан Боров, известен досега с хумористични материали, публикувани във в. „Стършел“, излъчвани по радиото, печатани и в други издания. Тази пиеса ни привлече с твърде добрите си художествени качества и с поставянето на важни въпроси из битието на съвременния човек, създател на материални блага. Високата гражданска нота, солидната композиция и хубавият диалог, както и двата основни образа се оказаха съзвучни с търсенията на Константин Димчев, който ще постави пиесата и с това иска да докаже, че търсенията му в спектакъла „Седем песни за северния кей“ не са инцидентни, а са резултат на определеното творческо пристрастие към темата на съзидателния волеви устрем, характерен за днешния ни ден.

Три нови български творби в един сезон, заедно и с вече включената за откриване на сезона позната и популярна творба „Краят остава за вас“ на Георги Данаилов — това е един значителен принос за развиване и утвърждаване на родната българска драматургия не само на русенска сцена, но и пред цялата наша общественост.

Василен ВАСЕВ

представлението се води от
ДЕНКА ПОПИЛИЕВА

текста следи
ЕФРОСИНА ГРИГОРОВА

технически сътрудници

Зам. директор по техн. въпроси — Добри Берков, художник-изпълнители — Димитър Гилев, Христо Луканов, зав. техн. и проектантско бюро — Петър Гузелски. Ръководител организация и реклама — Надежда Ванева. Ръководители художествено осветление — Георги Харалампиев, Димитър Ников. Звуково оформление — Цвятко Ячев. Театър-майстори — Кънчо Начев, Здравко Владимиров. Тапицерско ателие — Йордан Петров. Завеждащ театрален реквизит — Васил Сапунджиев. Шивашко ателие — Стефка Божанова, Драган Петров. Железарско ателие — Георги Петков. Дърводелско ателие — Нено Ненов. Грим и перуки — Станой Станоев, Гинка Ангелова. Завеждащ театрален гардероб — Стоянка Найденова.

редакция и уредба на програмата

ВАСИЛЕН ВАСЕВ

завеждащ литературното бюро при театъра

